

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 491/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

457/2009. (XII. 16.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a budapesti lakos panaszos¹ 2009. július 12-én előterjesztett **panaszát** a 2009. december 16-án – dr. Kaltenbach Jenő elnök, testületi tag és dr. Juhász Imre elnökhelyettes, testületi tag távollétében – tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2009. július 12-én nyújtotta be panaszát a Testület honlapján elérhető elektronikus nyomtatványon keresztül, majd azt felhívásra 2009. július 21-én érkezett levelében erősítette meg aláírásával.

1) A panaszos beadványában előadja, hogy 2009. július 11-én a Budapest V. kerületi Szabadság téren tartott rendezvényen tartózkodott, és észlelte, hogy a kamerával is felszerelt rendőrautók szabálytalanul, a díszburkolaton, megkülönböztető jelzés nélkül parkolnak. A panaszos erre a körülményre felhívta az autóban ülő rendőrök figyelmét, akik azt válaszolták, hogy nem tudnak mit csinálni, „ez van”. A panaszos kérte a helyszínparancsnok értesítését, és ezen igényét a 107-es segélyhívószámon is jelezte.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A helyszínparancsnok közel fél óra után jelent meg, vele a panaszos újfent közölte a szabálytalan parkolás tényét, valamint felhívta a figyelmet, hogy szabálytalanul készítenek felvételeket a rendezvény résztvevőiről. Kérte a felvételkészítés abbahagyását és a róla készült felvételek kiadását, illetve megsemmisítését. A helyszínparancsnok az utóbbi kérést nem teljesítette, a szabálytalan parkolásra pedig azt válaszolta, hogy bekapcsolhatja a megkülönböztető jelzéseket, de akkor az zavarni fogja a rendezvényt. Ezért kérte a panaszost, hogy „adja a nevét” a bekapcsoláshoz, és akkor eleget tesznek a kérésnek. Erre a panaszos közölte, hogy ő nem a megkülönböztető jelzések bekapcsolását, csak a jogsértés abbahagyását kéri. Közölte, hogy a róla készült felvételek személyes adatnak minősülnek.

A panaszos szerint szabálytalan magatartással a rendőrök nem hagytak fel, ezért a panaszos elkérte az érintett rendőr, a helyszínparancsnok adatait. Ekkor a helyszínparancsnok megkérte a panaszost, hogy ő is igazolja magát, aminek a panaszos eleget tett, és adatait RK lapon rögzítették. A panaszos ezt is szabálytalannak tartja, és kérte a fentiek szerinti rendőri fellépés, adatkezelés jogalapjának, az adatok felhasználásának kivizsgálását.

2) A panaszos utóbb, a Testület megkeresésére pontosította a beadványában foglaltakat. Emlékezete szerint 17 óra 15 perc körül igazoltatták, az eljáró rendőr neve (...) volt, és a közelben tartózkodott (...). Leveléhez csatolt továbbá fényképfelvételeket, amelyeken látható a panaszos, az általa említett rendőrök; az, amint a panaszos a rendőrökkel beszél, továbbá amint rendőrök – a névtáblák alapján (...), illetve (...) – a panaszosról kézi kamerával felvételeket készítenek.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A BRFK hivatalvezetőjének válaszleveléből az alábbiakat lehet megállapítani.

1) A rendőrség a kérdéses helyen is időpontban a Magyar Gárda rendezvényét biztosította, a kérdéses napra Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendeltek el.

A rendőri válaszlevél cáfolja, hogy a panaszban megnevezett rendőr, (...) r. százados a helyszínbiztosítás parancsnoka lett volna, és erről a tényről a rendőrség szerint a panaszost a helyszínen tájékoztatták. Szintén cáfolja a rendőri irat azt, hogy a panaszost az érintett rendőr vagy a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály állománya igazoltatta volna, sőt azt rögzíti, hogy a panaszossal „szemben rendőri intézkedés nem történt”. Ebből következik, hogy RK lapot sem töltöttek ki, a panaszos adatait nem írták fel.

A parkolással kapcsolatban a válaszlevél a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 37. § (4) bekezdésére hivatkozik, miszerint a „rendőri szerv fontos közérdekből a közúti

járművek közlekedése vagy várakozása céljára ideiglenes jelleggel igénybe veheti az egyébként nem a közúti forgalom célját szolgáló közterületet, ha annak teherbírása megfelelő, illetve méret- és súlykorlátozás elrendelésével arra alkalmas.” A levél szerint miután a panaszos sérelmezte a beadványban megjelölt helyen és időben a rendőrautók szabálytalan parkolását, a fenti rendelkezésről a helyszínen tájékoztatást kapott.

A felvételnévezítéssel kapcsolatban a rendőrségi levél hivatkozik mind az Rtv. 42. § (1) bekezdésére, mind a (2) bekezdésre. A levél kitért arra is, hogy a panaszos több esetben, más rendezvények során is készített olyan felvételeket, melyeken a rendőrök felismerhetőek, majd ezeket hozzájárulás nélkül közzétette, és ez a rendőrségi álláspont szerint az érintettek személyes adatokhoz fűződő jogának sérelmét jelentette. Hivatkozik az adatvédelmi biztos álláspontjára, miszerint a rendőr nem közszereplő, amikor a közterületen feladatát végzi, az ilyen feladat teljesítés nem minősül közszereplésnek, ezért az intézkedő rendőrökről készült felvétel hozzájárulás nélkül nem tehető közzé.

A válaszlevél szerint a parkolásról és a felvételnévezítésről a panaszos a helyszínen megfelelő tájékoztatást kapott, azonban vele szemben intézkedés nem történt.

2) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a helyszínen 2009. július 11-én 16 óra 30 perctől 17 óráig készített felvételt, melyen azonban az ügy megítélése szempontjából releváns körülmény nem látható. A vélhetően rögzített kamera a téren gyülekezőket pásztazza, a panaszban leírt eseménysor, vagy a panaszos a felvételen nem ismerhető fel.

3) A Testület rendelkezésére bocsátott egyedi utasítás szerint Budapest főkapitányának rendészeti helyettese 2009. július 11-én 0 órától 24 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

Az utasítás szerint, a végrehajtásba beosztott rendőri állomány feladata, hogy figyelemmel kíséresse a rendezvényre érkezőket, megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek érdekében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat-, csomag- és járműátvizsgálást hajt végre.

Az elrendelésről szóló egyedi utasítás indokolása az aznapra bejelentett több demonstrációra hivatkozik, és arra, hogy a „demonstratív tömegrendezvények biztosítása, illetőleg a gyülekezési joggal élők biztonságának garantálása érdekében a rendezvényekkel érintett helyszíneken indokolt a személy- és gépjárműforgalom fokozott ellenőrzése.”

4) A Testület az ügy kapcsán felmerült számtalan bizonytalansági tényezőre figyelemmel újabb megkereséssel fordult a rendőrséghez. Felvilágosítást kért arról, hogy a panaszossal szemben 2009. július 11-én végrehajtott intézkedésről a rendőrség

bármely nyilvántartásában szerepel-e bejegyzés, továbbá, hogy a nap folyamán készített más rendőrségi felvételen a panaszos és a panaszolt esemény azonosítható-e.

Az ORFK Ellenőrzési Szolgálat a válaszelevélben arról nyújtott tájékoztatást, hogy az érintett személy adataival történő kutatás a rendőrség adatbázisaiban nem vezetett eredményre, illetve a panaszos által megjelölt helyen és időben kizárólag a korábban megküldött felvétel készült, amelyen a panaszost intézkedés vagy a panaszos nem látható.

5) A panaszos által időközben megküldött fényképfelvételeket – amelyeken láthatóak kézi kamerával felvételeket készítő rendőrök – mellékelve a Testület újra kérte a rendőrségtől a panaszban megjelölt helyen és időben készült valamennyi videofelvétel rendelkezésre bocsátását.

6) Válaszul a rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátott két DVD lemezt, amelyek a Szabadság tér térfigyelő kamerái által készített felvételeket tartalmazzák, azokon a panaszos – amint azt a rendőrség is megjegyzi – nem azonosítható.

A levél szerint továbbá a (...) r. törzsőrmester által a panaszban megjelölt helyen és napon készített felvételek törlésre kerültek, mivel azok alapján sem szabálysértési, sem büntetőeljárás nem indult.

III.

A Testület megállapítása szerint a sérelmezett intézkedések érintették a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszolt intézkedések közül a Testület – az események kronológiáját követve – elsőként azt vizsgálta, hogy az eljáró rendőrök eleget tettek-e az Rtv. 24. § (1) bekezdésében foglalt segítségnyújtási kötelezettségüknek.

A hivatkozott jogszabályhely értelmében ugyanis „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni”.

A konkrét esetben a panaszos azzal az észrevétellel fordult a Szabadság téren szolgálatot teljesítő rendőri erőkhöz, hogy autóik szabálytalanul parkolnak a tér díszburkolatán. A rendőröktől előbb nem kapott elfogadható választ – azt mondták, nem tudnak mit tenni, ez van –, majd miután (...) r. százados a helyszínre érkezett, ő felajánlotta, hogy bekapcsolják a rendőrségi járművek megkülönböztető jelzését, amennyiben ahhoz a panaszos a nevét adja. Ez ellen a panaszos tiltakozott.

A rendőrök verziója ettől eltér, ők ugyanis – a válaszelevél szerint – tájékoztatták a panaszost arról, hogy eljárásuknak van jogalapja, és megjelölték az azt deklaráló normát, a Szolgálati Szabályzat 37. §-át is.

A panaszolt események során elhangzott rendőri tájékoztatással összefüggésben tett panaszosi és rendőri állítások egymással szöges ellentétben állnak. A Testület ezek feloldása érdekében a rendelkezésére bocsátott felvételeket sem tudta felhasználni, mivel azokon a sérelmezett események nem láthatók. További eszköz hiányában nem volt megállapítható, hogy a konkrét esetben a rendőrök eleget tettek-e az Rtv. 24. §-ában foglalt kötelezettségüknek, ezért a Testület alapjogi jogsérelmet nem tudott megállapítani.

Azzal a kérdéssel, hogy a Szolgálati Szabályzat 37. §-ának (4) bekezdésében foglalt feltételek jelen esetben fennálltak-e (azaz a rendőri szerv fontos közérdekből a közúti járművek közlekedése, vagy várakozása céljára vette-e igénybe ideiglenesen az egyébként nem a közúti forgalom célját szolgáló közterületet, és annak teherbírása megfelelő, illetve méret- és súlykorlátozás elrendelésével arra alkalmas volt-e), a Testület nem foglalkozik, hiszen a panaszos, mint magányszemély alapjogát ez a kérdés nem érinti, márpedig az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint személyes érintettség szükséges a panasz előterjesztéséhez.

2) Szintén egymásnak ellentmondó állításokba ütközött a Testület a panaszos igazoltatásának és adatai rögzítésének vizsgálata kapcsán.

A panaszos elmondása szerint kérte, hogy a rendőrök ne készítsenek róla videofelvételt, majd miután a kérésnek a rendőrök nem tettek eleget, a panaszos elkérte a helyszínparancsnok adatait. Válaszul a parancsnok is megkérte a panaszost, hogy igazolja magát, aminek a panaszos eleget tett, és adatait RK lapon rögzítették. A panaszos ezt is szabálytalannak tartja, és kérte a fentiek szerinti rendőri fellépés, adatkezelés jogalapjának, az adatok felhasználásának kivizsgálását.

Ezzel szemben a rendőrség válaszlevelei egyértelműen rögzítik, hogy (...) r. százados az adott helyen és időben a panaszossal szemben nem intézkedett, így a fellépésről rendőri jelentés sem készült, továbbá RK lapot sem töltöttek ki. Ilyen intézkedésnek továbbá egyetlen rendőrségi nyilvántartásban sincs nyoma.

Habár a panaszos által megküldött fényképfelvételeken látható, hogy a panaszos és a rendőrök a panaszban megjelölt helyen és időben egyaránt jelen voltak, sőt köztük zajlott kommunikáció, az azonban nem támasztható alá kétséget kizáróan, hogy a panaszos igazoltatására, illetve adatainak rögzítésére is sor került volna. A Testület további eszközök hiányában nem tudta kivizsgálni, hogy az eljáró rendőrök a panaszolt események idején milyen jogszabályi felhatalmazás alapján milyen intézkedéseket hajtottak végre, ezért – hasonlóan a fenti következtetéshez – alapjogsértést ilyen összefüggésben sem tudott megállapítani.

A Testület mindazonáltal fontosnak tartja hivatkozni korábban már kifejtett álláspontjára, miszerint a rendőrök, akik a fényképezést – főként pedig a felvételek közzétételét – sérelmesnek tartják, nincsenek elzárva a megfelelő igényérvényesítés elől. Az Rtv. 24. és 29. §§ erre kifejezett lehetőséget biztosítanak: a 24. § (4) bekezdés

alapján „bárki” kérheti a rendőrt, hogy valószínűsített jogos érdeke kapcsán a 29. § szerinti jogkörében eljárjon, és kérésre igazoltassa a megjelölt személyt. Az érintett rendőr továbbá nem pusztán felkérheti nem érintett rendőrtársát az igazolásra, hanem – ugyancsak a (4) bekezdés szerint – az adatrögzítést követően megismerheti az igazoltatott adatait. Így, az érintett személyazonosító adatainak ismeretében bírói úton érvényesítheti a személyiségi jogait érintő igényét.

3) A panaszos végül sérelmezte, hogy a téren róla mind a rendőrök mind kézi kamerával, mind pedig oszlopokra kihelyezett kamerákkal felvételeket készítettek.

A rendőri válaszlevél a panaszos ezen felvetésével összefüggésben megállapítja, hogy felvételek valóban készültek, azok jogalapját az Rtv. 42. és 42/A. §-ban foglalt rendelkezések biztosították.

A 42. § (1) bekezdése értelmében „a Rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet”. A (2) bekezdés felhatalmazza továbbá a rendőri szervezetet, hogy „közterületen, ahol az közbiztonsági, bűnmegelőzési, illetve bűnüldözési célból igazolhatóan szükséges, bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfellevőt” helyezzen el és felvételt készítsen. Ugyanezen törvényhely (4) bekezdése szerint továbbá „a képfellevő által megfigyelt területre belépő személyek tájékoztatását elősegítő módon figyelemfelhívó jelzést, ismertetést kell elhelyezni a képfellevők elhelyezéséről, az adatkezelés tényéről”.

a) A panaszos azon sérelme kapcsán, hogy jogszabályi kötelezettség ellenére a téren nem volt tájékoztató felirat kihelyezve arról, hogy a demonstráción részt vevő személyekről kép-, illetve hangfelvételek is készülnek, a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

Az Rtv. 42. § (1) bekezdésében szabályozott kép- és hangfelvétel készítéséhez tájékoztatói kötelezettség nem társul. Ilyen követelményt a törvény a kihelyezővel szemben a (2) bekezdésben leírt térfigyelő kamerák működtetése kapcsán támaszt.

Az (1) bekezdés alapján a felvételkészítés történhet kézben tartott, vállon nyugvó, továbbá állványon vagy – mint jelen esetben – oszlopon elhelyezett felvevővel, lényeges azonban, hogy ez mindig ideiglenes, konkrét eseményhez, körülményhez kapcsolódó rögzítést jelentsen. Ezzel szemben a térfigyelő kamera tartósan kihelyezett eszköz, amely a terület állandó megfigyelésére szolgál. A jogszabály erre az utóbbi esetre, tehát a tartós jelleggel üzemeltetett képfellevő alkalmazására vonatkozóan írja elő a tájékoztatói kötelezettséget, amit a panaszos hiányolt.

A kézi kamerával készített felvételek kapcsán a panaszos ezen sérelme tehát nem lehet alapos. Az oszlopokra telepített kamerák esetében pedig épp a panaszos által rendelkezésre bocsátott felvételek bizonyítják, hogy a felvevőket a rendőrség csupán a

rendezvény idejére telepítette, és annak befejezésekor eltávolította. A 20 óra 32 perckor rögzített fényképen ugyanis látszik, amint a kamerákat a rendőrök az oszlopról leszerelik. Ezért a Testület a tájékoztatás kihelyezésének hiánya miatt nem állapított meg jogsérelmet.

b) A panaszos kézi kamerával történt rögzítése kapcsán a Testület álláspontja a következő.

A panaszos által küldött fényképeken látható, hogy (...) r. törzsőrmester, illetve (...) r. százados a fényképfelvétel készítőjével szemben áll, kezében kamerát tart, és az eseményeket annak kijelzőjén követi nyomon. (...) r. törzsőrmester kapcsán a rendőrségi válaszlévél is elismeri, hogy a panaszban megjelölt helyen és napon videofelvételeket készített, amelyeket azonban arra figyelemmel töröltek, hogy azok alapján eljárás nem indult.

A fentiek alapján a felvételkészítés vonatkozásában a Testület elfogadta a panaszos előadását a történések valós leírásaként, és indokoltnak látta vizsgálni a kamerával készített felvételek jogszerűségét.

E vizsgálata során nem hagyhatta figyelmen kívül a rendőrség azon állítását, mely szerint a panaszossal szemben rendőri intézkedésre a felvétel rögzítésének idején nem került sor. Mivel az Rtv. 42. §-ában foglalt felhatalmazás „az intézkedéssel érintett személyről” teszi lehetővé felvétel készítését, a konkrét esetben – intézkedés hiányában – ez a rendelkezés nem teremtette meg a rendőri fellépés jogszerű alapját. Ezért a Testület a kézi kamerával készített felvételek miatt megállapította a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelmét.

IV.

A fentiek szerint a Testület megállapította a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelmét. A panaszost ért sérelem súlya ugyanakkor a Testület megítélése szerint nem érte el azt a mértéket, hogy az az ügynek az országos rendőrfőkapitányhoz való továbbítását tegye szükségessé, ezért a panaszt a Testület – az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján és a rendelkező részben foglaltak szerint – az intézkedést foganatosító szerv vezetőjének továbbította.

Budapest, 2009. december 16.

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Fėja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag